

ΛΥΣΣΑ

Η **λύσσα** αποτελεί μία ιογενής λοίμωξη που προσβάλλει το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (δηλαδή τον εγκέφαλο και τον νωτιαίο μυελό) των θηλαστικών. Από το 1987 η Ελλάδα ήταν ελεύθερη λύσσας. Όμως τον Οκτώβριο του 2012 έγινε διάγνωση λύσσας σε κόκκινη αλεπού σε περιοχή της Κοζάνης και λίγο αργότερα σε περιοχή της Καστοριάς

Μετάδοση

Στον άνθρωπο και στα άλλα ζώα μεταδίδεται από δάγκωμα, από γρατζουνιά, και από σάλιο ζώων που πάσχουν από λύσσα ή και με την επαφή με κάποιο σημείο του δέρματος που έχει κάποια πληγή.

Ο ιός μεταναστεύει από την πύλη εισόδου του στον εγκέφαλο.

Ποια ζώα προσβάλλονται από λύσσα;

Αλεπούδες, λύκοι, τσακάλια, σκύλοι, γάτες, αιγοπρόβατα, βοοειδή, άλογα, νυχτερίδες, κουνάβια, ρακούν, κ.λ.π.

Ποια ζώα δεν προσβάλλονται από λύσσα;

Πουλιά, ερπετά, ψάρια, σαύρες, χελώνες, φίδια, βάτραχοι και τα έντομα. Δεν μολύνονται και δεν μεταδίδουν τη νόσο

Συμπτώματα της λύσσας στα ζώα

Είναι η επιθετική συμπεριφορά, αλλαγή συμπεριφοράς, εκδηλώσεις αυτοακρωτηριασμού σε (κατοικίδια, ζώα αναπαραγωγής και άγρια ζώα)

Επάση

Στον άνθρωπο διαρκεί 20-40 ημέρες .Στα άλλα ζώα 15-30 ημέρες και συνήθως δεν έχει κλινικά συμπτώματα. Από τη στιγμή που ο ασθενής, ο οποίος έχει προσβληθεί από τον ιό της λύσσας, παρουσιάσει κλινικά συμπτώματα δεν υπάρχει περίπτωση σωτηρίας και ο θάνατος θα επέλθει μετά από λίγες ημέρες.

Συμπτώματα στον άνθρωπο

Η λύσσα έχει μια περίοδο επώασης στην οποία ο ασθενής δεν βιώνει σχεδόν κανένα κλινικό σύμπτωμα. **Αυτή η περίοδος αποτελεί τη μοναδική ευκαιρία για την επιτυχή θεραπεία της νόσου.** Μόλις εμφανιστούν τα κλινικά συμπτώματα, η νόσος είναι σχεδόν πάντοτε θανατηφόρος. Στην αρχή τα συμπτώματα της λύσσας είναι παρόμοια με αυτά της ΓΡΙΠΗΣ (πυρετός, πονοκέφαλος, αδυναμία, αδιαθεσία), επίσης στην αρχή μπορεί να εκδηλωθεί ΚΝΗΣΜΟΣ (φαγούρα), ερεθισμός και πόνος στο σημείο εισόδου από όπου εισήλθε ο ιός, ενώ μπορεί να ακολουθήσουν μελαγχολία, άγχος, σιελόρροια, διαταραχές του ύπνου, σωματική κατάπτωση, και φαρυγγικοί σπασμοί. Υπάρχουν δύο μορφές της νόσου : η μανιακή και η παραλυτική.

Όσοι έχουν την μανιακή μορφή εμφανίζουν υπερδιέγερση, φόβο για το νερό και ευέξαπτη συμπεριφορά. Επέρχεται ο θάνατος σε μία εβδομάδα από ανακοπή καρδιοαναπνευστική.

Η παραλυτική μορφή αποτελεί το 30% των κρουσμάτων στους ανθρώπους. Διαρκεί περισσότερο από την μανιακή μορφή και είναι λιγότερο δραματική. Παραλύουν οι μύες σταδιακά (αρχής γενομένης από το σημείο που υπάρχει το δάγκωμα ή η γρατζουνιά)

Πως μειώνεται ο κίνδυνος έκθεσης στη λύσσα;

1. Εμβολιασμός κατοικίδιων (και να γίνονται και οι επαναληπτικές δόσεις)
2. Τη νύχτα να μην περιπλανώνται τα κατοικίδια αλλά να είναι εντός περιφραγμένου χώρου με λουρί
3. Ενημέρωση όλων να μην πλησιάζουν ζώα ακόμα και αν φαίνονται φιλικά
4. Αποφυγή επαφής με άγρια και αδέσποτα ζώα, καθώς και ζώα που έχουν προκύψει από τη διασταύρωση κατοικίδιων με άγρια ζώα
5. Όχι ζώα κοντά σε κατοικίες και εργασιακούς χώρους
6. Νερό και ζωοτροφές να μην είναι εκτεθειμένες (ούτως ώστε να μην πλησιάζουν άγρια ζώα)
7. Σήτες στα παράθυρα για να μην πλησιάζουν οι νυχτερίδες
8. Ενημέρωση των αρμοδίων αρχών αν συναντήσει ζώο τραυματισμένο ή νεκρό από επίθεση αδέσποτου ζώου ή αν υπάρχει ζώο με επιθετική συμπεριφορά.(φυσικά στην περίπτωση αυτή δεν αγγίζει το ζώο και δεν αφήνει και άλλα ζώα να έρθουν σε επαφή μαζί του μέχρι να το μαζέψουν οι αρμόδιες αρχές)
9. Προσοχή σε δάγκωμα νυχτερίδας (όταν φοβηθεί μπορεί να δαγκώσει) και σε περίπτωση δαγκώματος άμεσα ενημέρωση των αρμοδίων αρχών.

Θεραπεία

Η νόσος έχει θνητότητα 100%

Τρόπος προστασίας από τη λύσσα είναι :

1. Εμβολιασμός προληπτικός με το αντιλυσσικό εμβόλιο για τις ομάδες υψηλού κινδύνου(κτηνίατροι, θηριοφύλακες, προσωπικό εργαστηρίων που ερευνά τη λύσσα, σπηλαιολόγοι, σφαγείς, όσοι ταξιδεύουν σε χώρες με αυξημένη επίπτωση λύσσας, άτομα που έχουν επαφή με αδέσποτα και άγρια ζώα, κυνηγοί)
2. Έγκαιρη χορήγηση εμβολίου και ανθρώπινης ανοσοσφαιρίνης μετά την έκθεση (δάγκωμα κλπ)

ΑΝΤΙΛΥΣΣΙΚΟ ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΥΣΣΙΚΟΣ ΟΡΟΣ
ΠΡΟΜΗΘΕΥΟΝΤΑΙ ΜΟΝΟ ΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ

Περισσότερες πληροφορίες ΚΕΕΛΠΙΝΟ τηλ 210521200